

Beoordeling masteropleiding Pedagogiek

Samenvatting en recensie

In november 2023 heeft een onafhankelijk panel de bestaande hbo-masteropleiding Pedagogiek aan de Hogeschool van Amsterdam (HvA) bezocht en beoordeeld. De deeltijd masteropleiding leidt professionals in het onderwijs, kinderopvang of jeugdzorg op tot een professional op masterniveau. Afgestudeerden kunnen aan de slag in (midden- en) hogere kaderfuncties op scholen of andere organisaties in het jeugddomein. Studenten kiezen voor een van de twee profileringen: *Leren en Innoveren* dat zich vooral richt op onderwijsinstellingen of *Zorgcoördinatie*, dat zich vooral richt op de samenwerking binnen en tussen organisaties in het jeugd(zorg)domein.

De beoordeling van deze opleiding vond plaats volgens de richtlijnen van het Experiment Instellingsaccreditatie met lichtere opleidingsaccreditatie. De voor de pilot geselecteerde instellingen verkrijgen instellingsaccreditatie en kunnen als gevolg hiervan hun opleidingen voordragen voor een lichtere opleidingsaccreditatie aan de NVAO. De HvA is een van de hogescholen die aan het experiment deelneemt. De beperkte visitatie richt zich op twee aspecten: de beoogde leerresultaten (standaard 1) en de gerealiseerde leerresultaten (standaard 4). Deze rapportage richt zich dan ook alleen op deze twee standaarden.

Het panel beoordeelt op basis van de beoordeling van deze twee standaarden de kwaliteit van de opleiding als **positief** en heeft enkele aanbevelingen om de kwaliteit van de opleiding voor wat betreft standaard 1 en 4 door te ontwikkelen.

RECENSIE

Het panel heeft de master Pedagogiek leren kennen als een ambitieuze en gedegen opleiding die studenten in het pedagogisch werkveld toerust om de kwaliteit van hun teams of organisatie verder te laten groeien en daarbij veranderingen te initiëren en/of tot stand te brengen. Het panel heeft veel lof voor de kwaliteit die deze opleiding op korte termijn in de ontwikkeling van studenten weet te realiseren. Dat komt niet alleen uit de kwaliteit van de eindwerken naar voren, maar ook uit de feedback van diverse betrokkenen. Studenten, werkveld en alumni zijn lovend over de impact van de opleiding. Studenten zetten al tijdens hun opleiding stappen naar posities waarin ze hun expertise kunnen inzetten. Ook alumni komen goed terecht, met een kanttekening. Organisaties binnen onderwijs en het jeugddomein zijn vaak nog niet goed ingericht om masterprofessionals op dit terrein tot volle bloei te laten komen. En dat terwijl hetzelfde werkveld zegt grote behoefte te hebben aan dit type professionals, om de kwaliteit van onderwijs en het jeugddomein te kunnen verbeteren.

De opleiding is ambitieus in haar streven om change agents te kunnen afleveren. Het panel vindt dat de opleiding helder moet zijn tot hoever ze daarin studenten op masterniveau kan brengen. Vooral de ontwikkeling van change agents die duurzaam veranderingen tot stand weten te brengen op organisatieniveau vindt het panel wel heel ambitieus voor een tweejarige masteropleiding. De master Pedagogiek is tevens ambitieus in het aanbieden van twee profileringen, terwijl de schaalomvang van deze opleiding (een docententeam van 11 personen met een omvang van 3 fte) haar beperkingen kent. De profilering Zorgcoördinatie komt minder goed uit de verf, geven studenten aan. De opleiding beraadt zich op mogelijkheden om zich daarop te versterken, bijvoorbeeld door samenwerking met de masteropleiding Social Work en/of met inzet van medewerkers vanuit de beroepspraktijk. Het panel zou dat toejuichen. Tot slot vindt het panel de opleiding ambitieus in haar streven om zichzelf continu door te ontwikkelen. De recente stap naar de introductie van het participatief actieonderzoek is daar een voorbeeld van. De inzet van een afstudeercafé, waarin de opleiding met succes 'uitvallers' weet te benaderen en te motiveren om alsnog af te studeren is daar een ander voorbeeld van.

Kortom, het panel vindt dat deze opleiding met deze beperkte schaalomvang veel voor elkaar krijgt. Dat is een compliment voor het team en eenieder die bijdraagt aan de vormgeving van deze opleiding. De aanbevelingen die het panel doet zijn dan ook niet zozeer gericht op 'reparatie' als wel op doorontwikkeling en mogelijke verdere verbetering. Het panel heeft het volle vertrouwen er in dat de opleiding hiermee volgende stappen kan zetten in haar ontwikkeling.

SAMENVATTING

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

Het panel stelt vast dat de opleiding voldoet aan de basiskwaliteit van deze standaard. Het masterniveau van de beoogde leerresultaten voldoet aan de eisen die daar nationaal en internationaal aan gesteld worden. De opleiding maakt daarbij onderscheid in de beroepsrollen (1) expert op vakgebied/vraagbaak, (2) begeleider/verbeteraar/ veranderaar, (3) onderzoekende professional en (4) reflectieve practitioner. De opleiding is bezig met integratie van de rollen van begeleider/verbeteraar/veranderaar en onderzoekende professional.

De master Pedagogiek leidt studenten op in twee profileringen, waarbij opvalt dat de profilering Leren en Innoveren de boventoon voert: zowel in aantallen studenten als in de invulling van het onderwijs, als in het profiel van de opleiders. Het panel geeft de opleiding de aanbeveling mee om meer te doen om de profilering Zorgcoördinatie uit de verf te laten komen.

De master Pedagogiek legt de focus op het ontwikkelen van change agents. Het panel onderschrijft die keuze, mede ingegeven vanuit de behoefte in het werkveld. Wel denkt het panel dat het goed is om te specificeren welke invulling de opleiding wil geven aan change agents op masterniveau. Nu is de omschrijving nogal breed en daarmee mogelijk te ambitieus. In lijn daarmee is de rol van onderzoek in de vier rollen en het ontwikkelen van change agents niet duidelijk. Zo staat nu onderzoekend professional en reflective practitioner apart genoemd, terwijl onderzoekend vermogen wellicht in alle rollen van belang zou kunnen zijn. De opleiding zou daarom een eigen visie op onderzoekend vermogen kunnen ontwikkelen en integreren in alle hierboven genoemde beroepsrollen.

Tot slot nog een compliment: de opleiding besteedt aandacht aan internationalisering met als doel om studenten te leren om vanuit meerdere perspectieven naar vraagstukken te kijken. Het panel vindt dat de opleiding daar goed in slaagt, ook op een sinds kort meer milieuvriendelijkere wijze.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

Het panel stelt vast dat de opleiding voldoet aan de basiskwaliteit van deze standaard. Het panel heeft daartoe vijftien afstudeerdossiers bestudeerd. De afstudeerdossiers bestaan uit een onderdeel Persoonlijke en Professionele Ontwikkeling (PPO) en een afstudeeronderzoek. In alle gevallen heeft het panel de voldoende beoordeling van de afstudeerdossiers kunnen onderschrijven. De PPO's laten zien dat studenten zich goed weten te ontwikkelen als masterprofessionals. De afstudeeronderzoeken zijn beroepsgericht en tonen het masterniveau van de studenten aan. Het eindniveau is goed geborgd door samenwerking met andere masteropleidingen Pedagogiek.

Het panel vindt de afstudeerfase zorgvuldig ingericht. Wel vraagt het panel zich af of er niet meer integratie mogelijk is in de afstudeerdossiers. Wellicht dat heroverweging van de rol van onderzoek in de beoogde leerresultaten hier behulpzaam bij is. Dat zou zowel de studeerbaarheid van de opleiding als de belastbaarheid van het docententeam mogelijk ten goede komen. Daarnaast geeft het panel de overweging mee om de leerteams van studenten die vanaf het begin van de opleiding functioneren tot grote tevredenheid van studenten ook door te zetten in de afstudeerfase. Nu is er een afzonderlijk afstudeeratelier vormgegeven waarin studenten in een andere samenstelling onder begeleiding werken aan hun afstudeeronderzoek.

De opleiding heeft onlangs de keuze gemaakt voor participatief actieonderzoek als geprefereerde onderzoeksmethode. Het panel kan die keuze onderschrijven, mits er ruimte is voor een andere onderzoeksmethode die mogelijk beter past bij een specifieke onderzoeksvraag en de praktijkcontext.

Uit het gesprek met alumni en werkveld blijkt dat de opleiding er goed in slaagt om masterprofessionals af te leveren die in staat zijn om impact te bewerkstelligen op de kwaliteit van hun werk. De organisaties waarin zij werken, zijn niet altijd ingericht op wat afgestudeerden aan meerwaarde kunnen bieden. Diverse

alumni zien daarin kansen voor de masteropleiding om daarin van betekenis te kunnen zijn. Gedacht kan worden aan het faciliteren van ontmoetingen met bijvoorbeeld alumni, kennisinstututen en werkveld om ontwikkelingen en kansen met elkaar te bespreken. Het panel sluit zich bij deze wens aan. Het panel adviseert de opleiding om een alumnibeleid te ontwikkelen die aan deze wens tegemoet komt.

Inhoudsopgave

SAMENVATTING EN RECENSIE.....	2
INLEIDING.....	6
HET PANEL.....	6
WERKWIJZE	6
BASISGEGEVENS OPLEIDING.....	8
TERUGBLIK VORIGE VISITATIE EN MIDTERMREVIEW	9
BEOORDELING STANDAARD 1 BEOOGDE LEERRESULTATEN.....	10
OORDEEL	10
BEVINDINGEN	10
BEROEPSBEELD.....	10
BEOOGDE LEERRESULTATEN.....	11
PROFILERINGEN	12
.....	12
AFSTEMMING BEOOGDE LEERRESULTATEN MET WERKVELD EN LECTORATEN	13
VISIE OP ONDERZOEKEND VERMOGEN	13
VISIE OP INTERNATIONALISERING	14
BEOORDELING STANDAARD 4 REALISATIE BEOOGDE LEERRESULTATEN.....	15
OORDEEL	15
BEVINDINGEN	15
AFSTUDEERTRAJECT	15
KWALITEIT EINDWERKEN	17
BORGING EINDNIVEAU	17
FUNCTIONEREN AFGESTUDEERDEN.....	17
EINDOORDEEL	18
AANBEVELINGEN	18
BIJLAGE 1 BEZOEKPROGRAMMA.....	19
BIJLAGE 2 BESTUDEERDE DOCUMENTEN.....	20
BIJLAGE 3 PANELSAMENSTELLING	21

Inleiding

Op 22 november 2023 bezocht een onafhankelijk visitatiepanel de deeltijd masteropleiding Pedagogiek aan de Hogeschool van Amsterdam (verder HvA). Dit rapport beschrijft de bevindingen en de beoordelingen van het panel dat de opleiding heeft bezocht.

De beoordeling is uitgevoerd op basis van het 'Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland' uit 2018.

De HvA neemt deel aan het Experiment instellingsaccreditatie met lichtere opleidingsaccreditatie. Conform de nadere uitwerking van dit experiment heeft de visitatie van de masteropleiding Pedagogiek zich gefocust op twee standaarden uit het NVAO-beoordelingskader: de beoogde leerresultaten (standaard 1) en de gerealiseerde leerresultaten (standaard 4).

Het panel

De HvA heeft voor deze beoordeling een visitatiepanel samengesteld, dat vervolgens is goedgekeurd door de NVAO. Het visitatiepanel is ondersteund door een onafhankelijke bij de NVAO-geregistreerde secretaris.

Het panel bestond uit:

- Dr. J. Metselaar (voorzitter)
- Drs. P.H.J. Vrancken (lid)
- Dr. M. Koeslag-Kreunen (lid)
- M. van Gemerden (student-lid)

Mevrouw C.M.F. Bomhof MOC trad op als secretaris voor deze visitatie.

Werkwijze

Voorafgaand aan de visitatie heeft de opleiding een zelfevaluatie opgesteld en voorzien van aanvullende documentatie aan het panel ter beschikking gesteld. Het panel heeft voorafgaand aan het bezoek deze documentatie bestudeerd en voorlopige bevindingen met elkaar gedeeld bij een vooroverleg. Ook heeft het panel zich op basis van een steekproef van vijftien afstudeerdossiers een beeld gevormd van de kwaliteit van de afgestudeerden.

Op de bezokedag heeft het panel vijf gesprekken gevoerd met management, studenten en alumni, docenten, de examencommissie en het werkveld. Ook heeft er een ontwikkelgesprek plaatsgevonden. Medewerkers en studenten van de opleidingen zijn in de gelegenheid gesteld om het panel (via mail) te benaderen buiten het bezoekprogramma om (inloopsprekuren). Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

Aan het einde van de visitatiedag heeft het panel zich op basis van alle ter beschikking gestelde informatie een oordeel gevormd over de standaarden 1 en 4 en deze mondeling teruggekoppeld aan de opleiding. Ook heeft er een ontwikkelgesprek plaatsgevonden.

Na afloop van het bezoek heeft de secretaris een rapportage opgesteld, dat vervolgens aan het panel en een onafhankelijke tegenlezer is voorgelegd. Na de verwerking van de hierop verkregen feedback is de rapportage ter controle op feitelijke onjuistheden voorgelegd aan de masteropleiding Pedagogiek. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld, nadat de benodigde aanpassingen in overleg met het panel zijn verwerkt.

Het panel verklaart dat de beoordeling in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Amsterdam, 22 november 2023

Mevrouw J. Metselaar
(voorzitter)

Mevrouw C.M.F. Bomhof
(secretaris)

De opleiding in het kort

De masteropleiding Pedagogiek is een deeltijdopleiding die professionals in het onderwijs, kinderopvang en jeugdzorg opleidt tot een masterniveau. Deze professionals kunnen dankzij deze opleiding aan de slag in (midden- en) hogere kaderfuncties binnen het brede pedagogisch werkveld: onderwijs (van primair onderwijs tot middelbaar en hoger beroepsonderwijs), kinderopvang, lokale zorg voor jeugdigen en jeugdgezondheidszorg, gehandicaptenzorg en private initiatieven.

In de tweejarige deeltijdopleiding van 75 EC ligt het accent op verbetering en vernieuwing van de beroepspraktijk. Er is een brede belangstelling voor deze opleiding. Per jaar schrijven zo'n 35 professionals uit het onderwijs, kinderopvang en de jeugdzorg uit Amsterdam en omgeving zich in als student op deze opleiding.

Studenten kunnen kiezen tussen twee profileringen: *Leren en Innoveren* en *Zorgcoördinatie*. Studenten die kiezen voor *Leren en Innoveren* ontwikkelen zich tot teacher leaders¹. Het profiel *Zorgcoördinatie* richt zich op de samenwerking binnen en tussen organisaties die zich bezighouden met de zorg aan (groepen van) cliënten/leerlingen en of het ontwikkelen van zorgbeleid.

Het merendeel van de studenten (65%) kiest voor de profilering *Leren en Innoveren*. Na het voltooien van de opleiding maken veel studenten een stap in hun loopbaan en kiezen daarbij voor een andere functie in of buiten hun organisatie. Afgestudeerde masters zijn aan de slag als coördinator, in een managementfunctie of als teacher leader in een pedagogische organisatie.

De master Pedagogiek maakt deel uit van een cluster van acht masteropleidingen van de Faculteit Onderwijs en Opvoeding (FOO) van de HvA: naast de masteropleiding Pedagogiek zijn er zes eerstegraadslerarenopleidingen en een masteropleiding Professioneel Meesterschap. In totaal staan er circa 500 masterstudenten voor een van deze opleidingen ingeschreven. De Masteropleiding Pedagogiek is met circa 100 studenten de grootste opleiding.

De opleiding wordt verzorgd door een docententeam (3 fte) van elf docenten. Veel docenten hebben naast een aanstelling bij de master Pedagogiek ook een aanstelling bij een gerelateerde bacheloropleiding, de masteropleiding Professioneel Meesterschap, de Interfacultaire Leraren Opleidingen of de Universitaire Pabo van Amsterdam. Een aantal docenten is betrokken bij onderzoek. De masteropleiding Pedagogiek werkt verder samen met het lectoraat Leren en Innoveren.

Basisgegevens opleiding

Naam opleiding in Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO)	Masteropleiding Pedagogiek
ISAT-code CROHO	44113
Oriëntatie en niveau opleiding	Hbo master
Graad	MA
Aantal studiepunten	75 EC
Afstudeerrichtingen	Leren en Innoveren en Zorgcoördinatie
Opleidingslocatie(s)	Amsterdam
Onderwijstaal	Nederlands

¹ Teacher leaders zijn docenten die zich naast het lesgeven een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van hun school.

Terugblik vorige visitatie en Midtermreview

In december 2017 heeft de vorige visitatie van de masteropleiding Pedagogiek plaatsgevonden. Het toenmalige panel beoordeelde de opleiding in haar totaliteit als goed. Standaard 1 werd als voldoende beoordeeld; standaard 4 kreeg de beoordeling 'goed'. Het panel had voor standaard 1 de aanbeveling om de relatie met het eigen werkveld te versterken en de afstemming met het eigen werkveld op een meer structurele wijze in te richten. Het panel had geen aanbevelingen voor standaard 4. Aan de aanbeveling is invulling gegeven door in het schooljaar 2021-2022 een gecombineerde wetenschappelijke adviesraad en veldadviesraad (WAR/VAR) in te stellen.

In 2022 is een midtermreview gehouden. Het panel heeft toen alle vier de standaarden beoordeeld en heeft daarbij vastgesteld dat de opleiding voldoet aan alle standaarden. Het beschreef de opleiding als solide met een sterke link naar de beroepspraktijk. Het panel noemde ook een aantal aanbevelingen per standaard:

Aanbevelingen voor standaard 1 waren:

- Blijf de goede voorlichting verzorgen, dan komen ook de goede studenten binnen;
- Om meer aanwas in studenten te verwerven vanuit de zorgkanten, maak dan de meerwaarde van de hbo-master Pedagogiek ten opzichte van de wo-master Pedagogiek duidelijk;
- Zoek een andere naam voor de profilering Zorgcoördinatie die de lading van de profilering meer dekt en beter herkenbaar is voor zowel het werkveld als de toekomstige studenten.

Aanbeveling voor standaard 4 was:

- Beperk de omvang van de afstudeerwerken.

De masteropleiding Pedagogiek heeft zich de aanbevelingen ter harte genomen. Inmiddels heeft de opleiding de voorlichting aan aspirant-studenten aangepast. Duidelijk verschil met de wo-master is de relatie van de hbo-master met de werkplek en de praktijk van de student. Dit onderscheid komt terug in de voorlichting aan studenten. Het programma Zorgcoördinatie is meer vraaggestuurd ingericht. Een nieuwe naam is er (nog) niet. Wat de aanbeveling voor standaard 4 betreft heeft de opleiding recent de ontwikkeling naar Participatief Actieonderzoek ingezet. De omvang van de eindwerken is recent beperkt tot 16.000 woorden.

Beoordeling standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en eventueel op internationale eisen.

Oordeel

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit van deze standaard. De masteropleiding Pedagogiek heeft een helder beroepsbeeld ontwikkeld, dat aansluit bij de behoefte van het werkveld. Daarin legt de opleiding de focus op het ontwikkelen van masterstudenten tot change agents in het pedagogisch werkveld.

De eindkwalificaties van de opleiding zijn uitgewerkt in beroepsrollen en sluiten aan bij de landelijk afgesproken kwalificaties van de masteropleidingen Pedagogiek. Het panel stelt vast dat de eindkwalificaties voldoen aan de hbo-standaard voor masteropleidingen en de eisen die vanuit de Dublin descriptoren aan een opleiding op masterniveau worden gesteld.

Het panel ziet dat de opleiding bezig is om de formulering van de beroepsrollen verder door te ontwikkelen met het oogpunt om daarmee de beoogde focus op change agent beter tot zijn recht te laten komen. Het gaat daarbij vooral om de rollen van onderzoeker en veranderaar. Het panel geeft daarbij de overweging mee om een heldere visie op onderzoekend vermogen voor masterprofessionals te integreren in de verschillende beroepsrollen. Ook geeft het panel de aanbeveling mee om te formuleren wat van een change agent op masterniveau mag worden verwacht en dat af te stemmen op de competenties van een change agent op het niveau van een professional doctorate.

Het panel heeft tevens kennisgenomen van de visie op internationalisering en vindt deze waardevol voor deze opleiding.

Bevindingen

Beroepsbeeld

De masteropleiding Pedagogiek leidt studenten op tot professionals die binnen het brede pedagogische werkveld functies vervullen op midden en hoger kaderniveau. Afgestudeerde masterstudenten zijn goed in staat om in te spelen op de dynamische ontwikkelingen in onderwijs, kinderopvang en jeugdzorg. Zij zijn opgeleid om complexe vraagstukken vanuit verschillende perspectieven te benaderen en daar samen met collega's interventies op te ontwikkelen of beleid op te formuleren.

Belangrijke doelstelling van de opleiding is het ontwikkelen van change agents. Change agents zijn in staat om invloed uit te oefenen op collega's, leidinggevend en andere betrokkenen binnen en buiten de organisatie om zo veranderingen duurzaam tot stand te brengen. Veranderingen, om daarmee de kwaliteit van werken binnen organisaties en tussen organisaties aan te passen aan ontwikkelingen, die zich voordoen. In de optiek van de opleiding Pedagogiek van de HvA moeten veranderingen in onderwijs en zorg niet zozeer door topdown aansturing van onderwijs- en zorgprofessionals tot stand komen maar juist van onderaf: door samen ontwikkelingen in gang te zetten op basis van professionele standaarden, betrokkenheid, zeggenschap en collegiaal en horizontaal toezicht. Dan komen veranderingen duurzaam tot stand.

Afgestudeerde professionals komen terecht in verschillende functies zoals zorgcoördinator, teamleider, schooldirecteur, coach/supervisor of beleidsmedewerker jeugdzorginstellingen.

Het panel heeft met studenten, werkveld en alumni gesproken over de ambitie van de opleiding om change agents af te leveren. De behoefte daaraan wordt door alle betrokkenen bevestigd. De beperkingen die er zijn om die rol in de dagelijkse praktijk te vervullen, worden ook door alle betrokkenen erkend. (School)organisaties zijn daar niet altijd op ingericht; hoge werkdruk wil verandering nogal eens in de weg zitten.

Bevindingen en overwegingen panel

Het panel vindt het beroepsbeeld van de masteropleiding Pedagogiek helder omschreven en goed passend bij de ontwikkelingen in het werkveld. Uit het gesprek met alumni en werkveld leidt het panel af dat er veel behoefte is aan professionals in het pedagogisch werkveld die in staat zijn om op een gedegen manier noodzakelijke verbeteringen te signaleren en op basis daarvan veranderingen in gang te zetten.

Het panel vindt de doelstelling om studenten tot change agent te ontwikkelen waardevol en ambitieus. Waardevol omdat het panel de visie van de opleiding deelt dat er grote behoefte is aan professionals in het pedagogisch werkveld met veranderkundige competenties. Ambitieuw omdat het vervullen van de positie van change agent complex is, met name als het gaat om het tot stand brengen van *duurzame* veranderingen in een complexe context. Het panel ziet zeker kansen voor masterprofessionals om veranderingen te agenderen en in gang te zetten en waardeert de focus en het niveau van de opleiding daarin. De context waarbinnen die veranderingen duurzaam tot stand te brengen, is complex en weerbarstig. Het panel vraagt zich af of een opleiding op masterniveau studenten afdoende kan uitrusten om zich in de volle breedte tot change agent te ontwikkelen. Met andere woorden: het panel vraagt zich af of deze laatste ambitie niet meer past bij het niveau van een professional doctorate, en of het niet passend is om het niveau van een change agent op masterniveau scherper en realistischer te omschrijven? Mogelijk kan een afstemming tussen eindkwalificaties van de masteropleiding en de professional doctorate (domein Leren & Professionaliseren) die ook tot change agent opleidt, tot een scherpere en realistische omschrijving van deze rol op masterniveau leiden. Ook zou het goed zijn om met (aspirant) studenten op een realistische manier te spreken over de impact die zij na afronding van de opleiding als change agent kunnen maken. Het panel adviseert de opleiding om daarvoor stappen te zetten.

Beoogde leerresultaten

De opleiding heeft de beoogde leerresultaten in vier beroepsrollen gedefinieerd: (1) expert op vakgebied/vraagbaak, (2) begeleider/verbeteraar/ veranderaar, (3) onderzoekende professional en (4) reflectieve practitioner.

<i>Expert</i>	<i>De master kan binnen en tussen organisaties optreden als inhoudelijk expert en weet daarbij theorie en praktijk te verbinden</i>
<i>Veranderaar</i>	<i>De master is bekwaam om verbeterings- en veranderingsprocessen vorm te geven en de individuen in organisaties daarbij betrokken zijn methodisch te begeleiden en te coachen</i>
<i>De onderzoekend professional</i>	<i>De master is bekwaam als onderzoeker in de praktijk van onderwijs en opvoeding</i>
<i>Reflective practitioner</i>	<i>De master is bekwaam op zijn eigen werk te reflecteren en op basis daarvan zijn eigen professionalisering te sturen</i>

Deze beroepsrollen komen overeen met de beroepsrollen, die zijn vastgesteld door het Landelijk Overleg Masteropleidingen Pedagogiek (LOMP) en de beroepsrollen die landelijk zijn vastgesteld voor de masteropleiding Leren en Innoveren. Deze beroepsrollen zijn getoetst aan de Dublin Descriptoren en de Professionele Masterstandaard, zoals geformuleerd door de Vereniging Hogescholen in 2019.

De opleiding master Pedagogiek aan de HvA heeft vervolgens de beroepsrollen uitgewerkt in 41 eindkwalificaties. Voorbeelden daarvan zijn:

2. Veranderaar	(2B1) Kan methodisch en onderbouwd een analyse/diagnose opstellen van de interne en externe ontwikkelingen die relevant zijn voor de uitoefening van het eigen beroep en voor de effectiviteit van de eigen organisatie.
	(2B5) Kan veranderingen ontwerpen en implementeren en keuzes daarin beargumenteren.
3. Onderzoekend professional	(3B1) Kan een analyse maken van de praktijk context
	(3B3) Kan een (praktijkgericht) onderzoek ontwerpen en uitvoeren, passend bij de fase van het regulatieve-/interventieproces.

Met het oog op de ontwikkeling van masterstudenten tot change agents herijkt de masteropleiding Pedagogiek de vier beroepsrollen en de daarbij behorende eindkwalificaties. Daarbij voegt de opleiding de rollen van veranderaar en onderzoekend professional samen. De opleiding vindt de rol van onderzoeker, veranderaar en reflectieve professional steeds lastiger te scheiden, zeker nu de opleiding ervoor heeft gekozen om studenten door middel van participatief onderzoek te laten afstuderen (zie ook standaard 4).

Bevindingen en overwegingen panel

Het panel heeft geconstateerd dat de masteropleiding Pedagogiek haar beroepsrollen en de daarbij behorende eindkwalificaties op een heldere wijze heeft geformuleerd. De beroepsrollen en de eindkwalificaties voldoen overtuigend aan de eisen die aan het hbo-masterniveau gesteld worden vanuit de Dublin-descriptoren en de Professionele Masterstandaard.

Het panel begrijpt de overweging van de opleiding om de rollen van onderzoeker en veranderaar samen te voegen, mede gelet op de ambitie om studenten (tot op zekere hoogte) tot change agents op te leiden. Ook zonder de keuze voor participatief onderzoek als afstudeermethode, is er overlap in de eindkwalificaties van beide rollen herkenbaar. Het panel constateert tevens een overlap met de rol van reflective practitioner en die van expert en die van onderzoeker. Het panel vindt dat in alle beroepsrollen op masterniveau afgestudeerden over onderzoekend vermogen dienen te beschikken en roept de opleiding op zich daarop te bezinnen.

Profileringen

De masteropleiding Pedagogiek kent twee profileringen: het profiel *Leren en Innoveren* en *Zorgcoördinatie*. Bijna tweederde van de instromende studenten kiest voor *Leren en Innoveren*. Alle studenten volgen hetzelfde onderwijsprogramma. De profileringen krijgen invulling door een eigen vaste module van 6 EC, twee keuzemodules van ieder 2 EC en een eigen studiereis. Het afstudeerwerk dient binnen de gekozen profilering te passen.

De studenten vertellen bij aanmelding goed geïnformeerd te zijn over de inhoud van de opleiding en de specialisaties. Studenten die de profilering *Zorgcoördinatie* volgen, geven aan dat er tijdens de colleges meer aandacht uit mag gaan naar casuïstiek uit de zorg. De nadruk ligt wel heel sterk op een onderwijskundige context. De opleiding hecht eraan om de profilering *Zorgcoördinatie* te behouden, vanwege de vraag naar multidisciplinair opgeleide professionals in het jeugd domein. Bovendien past deze profilering binnen het kenniscentrum *Onderwijs en Opvoeding* en het lectoraat *Jeugdzorg*. Er zijn verder gesprekken met de masteropleiding *Social Work* gaande om te zien waar beide opleidingen elkaar kunnen versterken. Aandacht voor deze interprofessionele vormen van samenwerking in opleiden en werk beveelt het panel aan.

Bevindingen en overwegingen panel

Het panel begrijpt de overwegingen van de opleiding om naast de profilering *Leren en Innoveren* ook de profilering *Zorgcoördinatie* aan te bieden. Het panel vindt dan wel dat er meer aansluiting vanuit zorgvraagstukken mag worden geboden aan studenten die voor deze profilering kiezen; hetzij vanuit de eigen opleiding, hetzij door samenwerking met een andere masteropleiding op dit domein. Ook is het aantrekken van hybride docenten, die met een been in de praktijk staan of gastdocenten met een actuele praktijkverbinding in het zorgdomein een aanbeveling.

Afstemming beoogde leerresultaten met werkveld en lectoraten

De masteropleiding Pedagogiek onderhoudt verschillende contacten met werkveld en wetenschap. De contacten met het werkveld lopen voor een belangrijk deel via de studenten zelf. Zij zijn immers actief in hun eigen werkveld en voeren daar ook diverse werkzaamheden uit.

Daarnaast onderhoudt de opleiding regelmatig contact met alumni en bevraagt hen op onderwerpen waar de opleiding zich verder op kan ontwikkelen. Docenten van de opleiding onderhouden veel contacten met werkveld en zijn actief in lokale netwerken van professionals en in de kenniscentra van de hogeschool. Lectoren van Leren en Innoveren en Pedagogiek zijn als (gast)docenten aan de opleiding verbonden.

De masteropleiding Pedagogiek en de masteropleiding Professioneel Meesterschap delen vanaf het studiejaar 2021/2022 eenzelfde Wetenschappelijke Adviesraad en Veldadviesraad (WAR/VAR), waarin lectoren en werkveldvertegenwoordigers zitting hebben. De WAR/VAR heeft onder meer in het afgelopen jaar het belang van interprofessioneel samenwerken benadrukt.

De masteropleiding Pedagogiek neemt verder actief deel aan het Landelijk Overleg Masteropleidingen Pedagogiek (LOMP). Daarin komen onderwerpen als 'doorwerking en impact van de opleiding' aan de orde. Ook de keuze voor participatief onderzoek is in een bijeenkomst van het LOMP aan bod gekomen. In het LOMP worden tot slot afstudeerwerken uitgewisseld (zie ook standaard 4).

In de gesprekken met studenten, alumni en werkveld hoort het panel veel complimenten over de impact die studenten en afgestudeerden na hun opleiding weten te creëren in hun beroepspraktijk. De werkveldvertegenwoordiger vindt het interdisciplinaire karakter van de opleiding en de verbinding die er gemaakt wordt door studenten en afgestudeerden tussen kennis op de hogeschool en in het werkveld waardevol. Dat is hard nodig om het pedagogisch klimaat op scholen te verbeteren, zegt hij. Zorgpunt daarbij is het lerarentekort.

Bevindingen en overwegingen panel

Het panel stelt vast dat de opleiding goed verankerd is in het werkveld, via studenten, docenten, werkveld, lectoraten, alumni en het LOMP. Daarmee is de opleiding beroepsgericht en in staat om zowel de beoogde leerresultaten als het onderwijsprogramma goed te laten aansluiten op de ontwikkelingen in het werkveld en de wetenschap. De recente ontwikkeling om de beroepsrollen veranderaar en onderzoeker samen te voegen is daar een voorbeeld van. Het panel herkent het door het werkveld gesignaleerde zorgpunt van het lerarentekort. Uit onderzoek blijkt dat professionele ontwikkeling bij kan dragen aan het werkplezier in het onderwijs. Een masteropleiding als deze kan daar een positieve bijdrage aan leveren.

Visie op onderzoekend vermogen

De master Pedagogiek is bezig met het doorontwikkelen van haar visie op onderzoek, zoals onder meer blijkt uit de veranderingen die zij doorvoert in de beroepsrol van onderzoeker/veranderaar. In de omschrijving van het beoogde masterniveau in de ZER verwijst de opleiding naar een aantal onderzoekgerelateerde aspecten. Studenten moeten kennis maken met wetenschappelijke bronnen, leren om zelf actuele wetenschappelijke discussies te volgen en moeten in staat zijn om wetenschappelijke inzichten te vertalen naar praktische oplossingen op beleids- of organisatieniveau. Daarmee sluit de opleiding aan op wat de Professionele Masterstandaard van de Vereniging Hogescholen schrijft over het onderzoekend vermogen van master professionals. Volgens deze standaard dient het onderzoekend vermogen masterstudenten in staat te stellen om een veranderende impact in de beroepspraktijk en het bredere beroepsdomein tot stand te brengen.

In de gesprekken met alumni en het werkveld komt naar voren hoe de opleiding dat in de praktijk weet vorm te geven. Een aantal alumni doet nog steeds onderzoek op een laagdrempelige manier in de beroepspraktijk. Het praktijkgerichte karakter van het onderzoek van studenten wordt door het werkveld zeer gewaardeerd. Het werkveld wil vooral professionals met een onderzoekende houding die veranderingen onderbouwd op gang kunnen brengen. Daar voorziet deze opleiding in.

Bevindingen en overwegingen panel

Het panel onderschrijft de ontwikkeling die de opleiding is ingeslagen om masters met een onderzoekende houding en kennis van praktijkgericht onderzoek te ontwikkelen in plaats van onderzoekers af te leveren. Dat sluit goed aan bij de vragen van het werkveld en hetgeen vanuit de professionele standaard voor masteropleidingen op hbo-niveau wordt gevraagd.

Het panel adviseert om de visie op onderzoekend vermogen als geïntegreerd onderdeel in alle beroepsrollen te vertalen.

Visie op internationalisering

De master Pedagogiek besteedt aandacht aan internationalisering door studenten. De opleiding vindt het daarbij vooral belangrijk om studenten een multi-perspectieve blik te laten ontwikkelen op complexe vraagstukken. Kennisnemen van andere visies op onderwijs en opvoedingskwesties in het buitenland is daar een passende manier voor in de ogen van de opleiding. Studenten nemen deel aan een studiereis, waar studenten kennis en inzicht verkrijgen in actuele (wetenschappelijke) internationale en achtergronden in jeugdzorg en onderwijs in een ander land, zoals het Verenigd Koninkrijk, Estland en Finland. Met succes: het panel heeft van diverse studenten gehoord dat de buitenlandse reis hen geholpen heeft om anders tegen vraagstukken aan te kijken.

Bevindingen en overwegingen panel

Het panel onderschrijft de doelstelling van de opleiding om masterprofessionals Pedagogiek te leren vanuit verschillende perspectieven naar vraagstukken op hun werkveld te kijken. De invulling die de opleiding daaraan geeft door internationale ervaringen op te doen, vindt het panel waardevol.

Beoordeling standaard 4 Realisatie beoogde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Oordeel

De masteropleiding Pedagogiek aan de HvA voldoet aan de basiskwaliteit van deze standaard. Het panel heeft vijftien afstudeerdossiers bestudeerd om zich een oordeel te kunnen vormen over de realisatie van de beoogde leerresultaten: aan de hand van een afstudeeronderzoek een praktijkdossier en eindassessment over hun persoonlijke en professionele ontwikkeling.

Daarnaast heeft het panel met studenten, alumni en het werkveld gesproken over de impact van de opleiding op het functioneren in de beroepspraktijk. Op basis van de afstudeerwerken en de input van het werkveld stelt het panel vast dat de kwaliteit van de afgestudeerden voldoet aan het masterniveau. Het panel kon in alle gevallen de voldoende beoordeling van de afstudeerwerken onderschrijven. Studenten zijn tijdens en na het afronden van de studie goed in staat om het geleerde in de praktijk toe te passen, veranderingen tot stand te brengen en stappen in hun loopbaan te zetten.

Het panel stelt vast dat de opleiding heeft gekozen voor een brede opzet in het afstuderen. Recent heeft de opleiding de stap gezet om participatief actieonderzoek in te zetten als onderzoeksmethode voor het afstudeeronderzoek. Dit levert tot nu toe vrij omvangrijke afstudeerdossiers op, zoals ook al werd geconstateerd bij de midtermreview. Het panel geeft de aanbeveling mee om te zoeken naar integratie van de verschillende afstudeerwerken en mogelijkheden om de omvang van de afstudeerwerken te beperken. Het eindniveau van de afstudeerwerken is goed geborgd via het LOMP.

Bevindingen

Afstudeertraject

Studenten ronden hun opleiding af met twee opdrachten: een afstudeeronderzoek en een eindassessment aan de hand van een praktijkdossier over de persoonlijke en professionele ontwikkeling tijdens de opleiding (verder PPO).

Uitgangspunt is dat in de *module afstudeeronderzoek* studenten vooral de rollen van onderzoeker en reflectieve practitioner aantonen. De opleiding heeft daarbij in het studiejaar 2022-2023 gekozen voor participatief actieonderzoek als meest gewenste onderzoeksmethode. Bij de definitie van participatief actieonderzoek hanteert de opleiding de omschrijving van Eelderink uit het Handboek Participatief Actieonderzoek: *Participatief onderzoek richt zich op praktijksituaties en heeft ten doel deze praktijksituaties zodanig te veranderen dat er een (gewenste) situatie ontstaat, zoals bepaald door de betrokkenen zelf.* Studenten schrijven dus niet alleen onderzoeksrapport, maar brengen ook een verandering in de organisatie tot stand. Studenten mogen ook kiezen voor een ontwerponderzoek, maar dan wil de opleiding zien dat er een verandering tot stand komt en dat er meerdere partijen bij de verandering betrokken zijn.

Het onderzoek begint met een oriëntatiefase van drie maanden waarin onderzoeksvoorstellen worden geformuleerd. In 'afstudeerateliërs' werken studenten met begeleiding van een docent samen aan het formuleren van hun eigen onderzoeksplan. Afstudeerateliërs worden samengesteld op basis van thema's van de onderzoeken of de gekozen onderzoeksmethode. Bij uitvoering van het onderzoek bieden de afstudeerateliërs ondersteuning bij de uitvoering van het onderzoek. De gehele onderzoeksfase (van het ontwikkelen van een onderzoeksvoorstel tot aan het schrijven van het rapport) neemt circa negen maanden in beslag.

Het PPO-traject spreidt zich uit over twee jaar. In het eerste en tweede jaar werken studenten aan het ontwikkelen van een eigen beroepsvisie en de verslaglegging van een complexe beroepssituatie en tot slot een toekomstscenario en een Persoonlijk Ontwikkelings Plan. Het PPO wordt zowel in het eerste als het tweede jaar getoetst, waarbij in het tweede jaar het eindniveau wordt aangetoond. Studenten leveren hun PPO-dossier in en geven tijdens het eindassessment een korte presentatie gevolgd door een gesprek.

Het onderzoek wordt door twee docenten/examinatoren beoordeeld. De opleiding hanteert daarbij een *holistisch* beoordelingsformulier met zes overkoepelende criteria die tezamen de masterwaardigheid van het onderzoek afdekken. Het gaat om de criteria (1) Inhoudelijk consistent, (2) Methodisch en grondig verantwoord (3) Koppeling aan theorie (4) Relevantie voor de praktijk (5) Impact en (6) Rol van de onderzoeker.

Het werkveld is niet in adviserende vorm of op een andere manier bij de beoordeling betrokken. De impact van de afstudeeropdracht in de praktijk wordt dus niet rechtstreeks vanuit het perspectief van het werkveld beoordeeld.

Sinds 2022-2023 houden beoordelaars standaard een overleg bij elk afstudeeronderzoek. Daarnaast vinden er algemene kallibratiesessies plaats tussen docenten/examinatoren onderling, waarbij een onderzoek door alle beoordelaars wordt gelezen. Als bij de beoordeling grote verschillen tussen twee beoordelaars plaatsvinden vindt er een gesprek plaats en/of wordt een derde beoordelaar betrokken.

Ook bij de beoordeling van het PPO zijn twee beoordelaars betrokken, die ter plekke met elkaar overleggen over de beoordeling.

Binnen het LOMP worden eindwerken van de verschillende masteropleidingen uitgewisseld. De eindwerken van de masteropleiding Pedagogiek aan de HvA worden daarbij hoog gewaardeerd op 'rigor' (grondigheid onderzoek) en 'impact' (doorwerking in de wetenschappelijke of beroepspraktijk).

Alumni kijken met voldoening terug op hun afstudeerperiode. Het was pittig en waardevol. Een alumna zag alle onderdelen die zij gevolgd had op de opleiding, op z'n plaats vallen. Alumni gebruiken ook na hun afstuderen de werkwijze van participatief onderzoek in hun werk.

Ook de vorm van begeleiding wordt zeer gewaardeerd. Wel is er een tip: gedurende de opleiding werken studenten samen in leerteams. Het panel hoort dat studenten een hechte relatie ontwikkelen binnen de leerteams, die ook na de opleiding blijft bestaan. De afstudeerateliers vormen een 'breuk' in de samenwerking binnen de leerteams, omdat daar andere studenten aan deelnemen. Alumni en studenten zouden graag de leerteams qua samenstelling intact willen houden, ook in de afstudeerfase. Docenten en beoordelaars zijn blij met de keuze voor participatief onderzoek, omdat deze vorm van onderzoek het meest recht doet aan de ambitie van de opleiding om change agents op te leiden. De keuze brengt wel dilemma's mee: wat mag gevraagd worden van studenten in de onderbouwing van hun conclusies? De opleiding is op zoek naar een balans tussen wetenschappelijk onderbouwde conclusies en veranderkundige conclusies. Nadeel is tevens dat de afstudeeronderzoeken nu nog omvangrijker worden door het aanleveren van bewijs voor de impact van de verandering.

Ook zien de docenten dat de opleiding in het algemeen, maar ook de afstudeerfase zwaar is voor studenten en leidt tot vertraging of uitval. De opleiding zoekt actief contact met 'langstudeerders' via een afstudeercafé (een bijeenkomst van 'uitvallers' met docenten) om hen alsnog te motiveren om af te studeren door hen daarbij begeleiding te bieden. Met succes: van de 36 studenten die zich in de studiejaar vanaf 2021-2022 hadden aangemeld aan een afstudeercafé zijn inmiddels 23 afgestudeerd.

Bevindingen en overwegingen panel

Het panel vindt de afstudeerfase zorgvuldig vormgegeven. Alle te toetsen eindkwalificatie in de verschillende beroepsrollen komen aan bod. Het panel begrijpt de keuze voor participatief actieonderzoek als geprefereerde onderzoeksmethode in het afstuderen en vindt dat er ruimte moet blijven bestaan voor andere vormen van onderzoek als dat beter bij de onderzoeksvraag past. De begeleiding en de wijze waarop de beoordeling is vormgegeven oogt zorgvuldig. Het panel geeft de opleiding de aanbeveling mee om te zien of de lijn van leerteams kan worden voortgezet in de afstudeerfase, gelet op de wens van studenten en alumni. Tweede aanbeveling is om het werkveld meer bij de beoordeling te betrekken, juist als het gaat om de beoordeling van impact.

Het panel vraagt zich af of de opleiding meer kan werken aan integratie van de verschillende onderdelen van het afstudeerdossier: bijvoorbeeld door de complexe situatie die studenten in het tweede jaar in de PPO omschrijven te laten samenvallen met het onderwerp van de onderzoeksopdracht. Het panel geeft deze overweging tevens mee met het oog op studeerbaarheid van de opleiding en de belastbaarheid van het docententeam. Het panel is daarnaast enthousiast over de wijze waarop de opleiding 'langstudeerders' weet te motiveren om alsnog af te studeren.

Kwaliteit eindwerken

Het panel heeft vijftien eindwerken bestudeerd uit de jaren 2021-2022 en 2022-2023. De eindwerken bestonden uit PPO-dossiers en onderzoeksrapporten.

Van de vijftien onderzoeken waren er zes uitgevoerd als participatief actieonderzoek. Het merendeel van de onderzoeken (dertien) vond plaats in de profilering 'Leren en Innoveren'. Onderwerpen waren 'Motiverend doceren binnen onlineonderwijs', 'De mentor als succesfactor', 'Activerende didactiek op de basisschool' en 'Het betrekken van ouders'.

Bevindingen en overwegingen panel

Uit de PPO-dossiers die het panel heeft bestudeerd kwam helder naar voren dat de afgestudeerden goed geschikt waren om de stap naar de beroepspraktijk als masterprofessional te maken. De ontwikkeling die studenten doormaken varieert, zoals ook de beoordelaars van de opleiding erkennen. Sommigen starten al op een hoger niveau en maken daardoor minder stappen in hun ontwikkeling; anderen maken veel grotere stappen.

Het panel kon bij de onderzoeksrapporten de voldoende beoordeling van de opleiding onderschrijven. De afstudeerwerken waren beroepsgericht en gericht op een verandering binnen de organisatie met teamleden of andere betrokkenen. In alle gevallen was het masterniveau goed zichtbaar. Wel vond het panel de afstudeerrapporten groot van omvang.

De beoordeling was navolgbaar, al vallen cijfers vaak wat hoger uit dan de feedback. De feedback is veelal beschrijvend en doet dan geen specifieke uitspraken over het niveau en het oordeel daarop. Beoordelaars houden regelmatig kalibratiesessies. Het panel heeft het vertrouwen dat beoordelaars zorgvuldig om gaan met de discrepantie in beoordelingen.

Borging eindniveau

De masteropleiding Pedagogiek bespreekt het gerealiseerde eindniveau van haar afgestudeerden binnen het LOMP en wisselt afstudeerprogramma's uit. De eigen examencommissie voert steekproeven uit om de kwaliteit van het eindniveau te toetsen.

Bevindingen en overwegingen panel

Het panel vindt het eindniveau goed geborgd.

Functioneren afgestudeerden

Uit het gesprek met studenten, alumni en werkveld leidt het panel af dat de opleiding goede masterprofessionals aflevert, die goed in staat zijn om op masterniveau te functioneren. Meerdere studenten en alumni maken de stap naar een hogere functie als teamleider. Diverse alumni geven het signaal af dat nog lang niet alle organisaties in het werkveld zijn ingericht om hen zodanig in te zetten dat zij hun kwaliteiten kunnen laten zien. De organisatiestructuur en de beloningsstructuur op veel scholen is bijvoorbeeld (nog) niet ingericht op deze professionals, terwijl de behoefte aan deze professionals groot is.

Bevindingen en overwegingen panel

Het panel stelt vast uit de gesprekken met het werkveld dat de opleiding er goed in slaagt om professionals op masterniveau af te leveren die stappen kunnen zetten in hun loopbaan. Het panel raadt de opleiding aan om een alumnibeleid te formuleren. Daardoor kunnen alumni elkaar ontmoeten en waar nodig ondersteunen in een weerbarstige beroepspraktijk. Anderzijds biedt het de opleiding kansen om nog meer vinger aan de pols te houden in de ontwikkelingen in het werkveld.

Eindoordeel

Masteropleiding Pedagogiek aan de Hogeschool van Amsterdam	
Standaard 1	Voldoet
Standaard 4	Voldoet

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis hiervan beoordeelt het visitatiepanel de kwaliteit van de bestaande hbo master Pedagogiek van de Hogeschool van Amsterdam als **positief**.

Aanbevelingen

Standaard 1

- Geef meer invulling aan de profilering Zorgcoördinatie;
- Richt je ambitie op het ontwikkelen van change agents op wat je mag verwachten op masterniveau en zoek daarbij afstemming met het post-doctorateniveau;
- Ontwikkel een eigen visie op onderzoekend vermogen in lijn met je ambitie om change agents op te leiden
- Integreer vervolgens deze visie in de verschillende beroepsrollen die je onderscheidt.

Standaard 4

- Overweeg om de PPO-dossiers en afstudeeronderzoeken op onderdelen te integreren dan wel beter op elkaar af te stemmen (bijvoorbeeld voor wat betreft de complexe casus);
- Beperk waar mogelijk de omvang van de afstudeeronderzoeksrapporten;
- Zoek naar mogelijkheden om het werkveld meer bij de beoordeling van de afstudeeronderzoeken te betrekken;
- Overweeg om leerteams ook in de afstudeerfase voort te zetten
- Ontwikkel een alumnibeleid.

Bijlage 1 Bezoekprogramma

Tijd	Activiteit
8.30u – 9.00u	Inloop en ontvangst panel: Welkomstwoord
9.15u – 9.30u	Welkom vanuit het MT
9.30u – 10.15u	Gesprek studenten
10.30u – 11.15u	Gesprek alumni en werkveld
11.30u – 12.30u	Gesprek docenten
13.15u – 14.15u	Gesprek beoordelaars examencommissie
15.00u – 15.15u	Voorlopige terugkoppeling panel
15.15u – 16.30u	Ontwikkelgesprek over de vragen uit het bestand 'Ontwikkelvraag ZER'
16.30u-16.45u	Definitieve terugkoppeling en afsluiting

Bijlage 2 Bestudeerde documenten

- Zelfevaluatie oktober 2023
- Midtermreview 2022
- Landelijke competenties masters Pedagogiek
- Rapportage accreditatie 2017
- Jaarverslag Examencommissies FOO 21-22
- OER 2022-2023 Masters FOO
- WAR-VAR en LOMP en de rol van de onderzoeker
- Studiegids 2022-2023
- 15 afstudeerdossiers

Bijlage 3 Panelsamenstelling

Dr. J. Metselaar

Drs P.H.J. Vrancken

Dr. M. Koeslag-Kreunen

Mw M. van Gernerden

C.M.F. Bomhof MOC

Lector Zorg van de Jeugd NHL Stenden

Bestuurder en toezichthouder

Lector Werken in Onderwijs Hogeschool Utrecht

Student Master Pedagogiek

Secretaris